

Vragen en opwaarderingen m.b.t. SB Handelingsperspectief Kaderrichtlijn Water

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
ChristenUnie	1	<p><u>Opwaardeerverzoek:</u> Onderbouwing: de verbetering van de waterkwaliteit is een integrale en urgente opgave. De notitie benoemt instrumenten en beleidslijnen en GS is benieuwd hoe we daar tegenaan kijken. Dat lijkt mij al een goede reden dit kort te bespreken. Meer specifiek mist de ChristenUnie een concrete vertaalslag van het principe dat water en bodem sturend moet zijn bij ruimtelijke vraagstukken. We lezen wel wat daarvoor nodig is, maar niet hoe we dat als provincie zelf integraal gaan doen.</p>	<p>Water en bodem zijn reeds leidende principes bij ruimtelijke ordening en het UPLG. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden nu al getoetst op de vereisten van de KRW (art 4.6 en 4.7) via de watertoets. Dit betekent dat er geen (tijdelijke) achteruitgang mag plaatsvinden. Het kader voor deze toets vinden we in de richtlijn zelf. U kunt in het handelingsperspectief lezen dat we overwegen hier in de verordening naar te verwijzen, zodat het in een vroeg stadium door gemeenten kan worden meegenomen in omgevingsplannen. Water en bodem sturend is een breder thema dan het handelingsperspectief. Daarom komt er een statenbrief specifiek over de implementatie van Water en Bodem sturend (WBS). Deze brief is voorzien voor Q4 van dit jaar en zal alle aspecten van WBS behandelen.</p>
D66	2	<p><u>Opwaardeerverzoek:</u> Op pagina 19 van het Handelingsperspectief lezen we het volgende: 'Indien zou blijken dat de KRW door de wetgever niet correct is geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving, dan zijn ook decentrale overheden, zoals de provincie, gehouden om de rechtstreeks werkende bepalingen uit de KRW toe te passen. Dit zijn de bepalingen die onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurig zijn. Het Unierecht heeft namelijk altijd voorrang op nationaal recht en in geval van een strijdigheid tussen het Unierecht en nationaal recht wordt de nationale bepaling dus buiten toepassing gehouden.' we willen hierover graag van gedachten wisselen met de Gedeputeerde, aan de hand van de volgende vragen: - wat zijn zoal die 'rechtstreeks werkende bepalingen'? En: Wat zou aanleiding kunnen zijn voor een situatie als deze, en hoe gaat het College dan te werk?</p>	<p>Bepalingen van een richtlijn hebben rechtstreekse werking als ze inhoudelijk gezien onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurig zijn. Bestuursorganen zijn in eerste instantie gehouden te toetsen aan nationaal recht, maar particulieren kunnen zich beroepen op schending van het Unierecht. De vraag of een bepaling juist is omgezet in nationaal recht is aan een rechter te beoordelen.</p> <p>In het geval er een vermoeden van schending van de KRW bestaat, dan kan de provincie zich hierop inhoudelijk al voorbereiden. Op dit moment vindt hierover overleg met IPO plaats, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau.</p>
D66	3	<p><u>Opwaardeerverzoek 2:</u> we zouden graag met het College van gedachten wisselen over de merites van het one out, al out-principe dat binnen de KRW wordt gehanteerd.</p>	<p>Het one-out-all-out- principe is onderdeel van de KRW-systematiek. De KRW stelt dat de score van een waterlichaam moet worden gepresenteerd op basis van de score van het laagst scorende kwaliteitselement. Nederland heeft onlangs een zgn. non-paper (link) opgesteld over dit onderwerp, alleen in overleg</p>

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
			met de EU-commissie kan one-out all-out worden gewijzigd. Dit principe maakt dat de vooruitgang van de kwaliteit niet goed zichtbaar wordt. Pas als we kijken naar afzonderlijke scores zien we wel de vooruitgang. Er wordt in overleg met de EU bepleit om ook andere visualisering te kunnen gebruiken, waarbij de vooruitgang zichtbaar wordt ook als het one-out-all-out principe overleind blijft.
	4	De Provincie gaat waterschappen en omgevingsdiensten aanspreken op herziening van lozingsvergunningen op zeer zorgwekkende stoffen. Rijkswaterstaat geeft ook vergunningen af, voor rijkswateren. Heeft de provincie zicht op die vergunningen en als dat vergunningen voor gevaarlijke lozingen betreft, welk instrumentarium heeft het college dan ter beschikking om RWS hierin te sturen?	De KRW voorziet in het afstemmen van doelen. Doelen voor rijkswateren worden door het Rijk vastgelegd in het Nationaal Water Programma. Bij het bepalen van deze doelen en verlenen van de vergunningen dient Rijkswaterstaat wel rekening te houden met de regionale wateren die water inlaten vanuit het hoofdwatersysteem (artikel 4.8 KRW). De provincie kan op grond van dit artikel Rijkswaterstaat aanspreken op de doelen. Het voldoen aan de KRW voor wat betreft het herzien van de vergunningen is een verantwoordelijkheid die Rijkswaterstaat zelf moet nemen.
	5	'we starten een onderzoek naar de invloed van infiltrerend oppervlaktewater op de grondwaterkwaliteit in grondwaterbeschermingsgebieden.' Wanneer kunnen we daarvan de uitkomsten tegemoet zien?	Als provincie voeren wij een grondwaterbeschermingsbeleid om verontreiniging van het grondwater te voorkomen. Uit informatie uit de gebiedsdossiers blijkt echter dat soms ook stoffen worden aangetroffen waarvan het vermoeden is dat deze via het oppervlaktewater worden aangevoerd. Allereerst willen we in het onderzoek bepalen bij welke grondwaterwinningen de invloed van het oppervlaktewater groot is. Vervolgens willen we bepalen wat de invloed van het oppervlaktewater is op de kwaliteit van het grondwater dat voor drinkwaterbereiding wordt gebruikt (het zogenaamde ruwwater). Afhankelijk van de invloed kan dit leiden tot aanvullende maatregelen, beleid of regels. Wij verwachten dit onderzoek eind 2025 gereed te hebben.
GroenLinks	6	<u>Opwaardeerverzoek</u> : GroenLinks gaat graag in op het verzoek van het college om aan te geven hoe wij tegen de geschetste mogelijkheden aankijken.	
	7	Hoe wordt zicht gehouden op het behalen van de doelen die bij de waterschappen liggen en hoe deze de middelen (slim) inzetten?	Het halen van de doelen is een verantwoordelijkheid die is opgedragen aan de lidstaat. De waterschappen zijn verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om de KRW-doelen te bereiken. Dit kunnen inrichtings-, zuiverings- en stimuleringsmaatregelen zijn. De

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
			<p>waterschappen zijn autonoom in hun besluitvorming over de inzet van de middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Als blijkt dat de maatregelen van het waterschap niet voldoende zijn, moeten aanvullende maatregelen worden geformuleerd. Indien dit niet mogelijk is binnen de kaders die de KRW biedt, dan wordt het doel (voor kunstmatig en sterk veranderde wateren) bij herziening van het stroomgebiedbeheerplan in 2027 aangepast. Op landelijk niveau is er een dashboard (link) dat de uitvoering jaarlijks volgt. In het kader van het KRW-Impulsprogramma is dit nog verder uitgebreid. Eind dit jaar is de landelijke tussenevaluatie gereed.</p> <p>De provincie houdt toezicht op de maatregelen die de waterschappen moeten uitvoeren vanuit de KRW. Zodra blijkt uit de tussenevaluatie, het dashboard of gesprekken met waterschappen dat de uitvoering niet volgens plan verloopt, gaan wij in gesprek met het waterschap. Ook op stroomgebied niveau (Rijn-Oost en Rijn-West) wordt de voortgang van de uitvoering besproken. Dit gaat in goede harmonie. Wij zetten in op samenwerking om onze gezamenlijke doelen, zoals opgedragen aan de lidstaat, te halen.</p> <p>Uit monitoring blijkt of de waterkwaliteit ook daadwerkelijk verbetert door de genomen maatregelen.</p> <p>Via de provinciale applicatie ATLAS kunt u zelf de meest recente data inzien. Zie hiervoor deze link.</p>
	8	Wat is afgesproken als de doelen achterblijven?	<p>Als het resultaat achterblijft moet krachtens art 11 lid 5 van de KRW worden gekeken welke inzet nog meer kan worden gedaan. Vandaar het KRW-impulsprogramma en dit handelingsperspectief. De landelijke Tussenevaluatie KRW geeft eind 2024 een prognose voor 2027, op basis waarvan op landelijk niveau afspraken wordt gemaakt over aanvullende maatregelen.</p>
	9	Welke ruimte is gegeven aan de waterschappen voor het inzetten van de middelen?	<p>De afspraak is dat de waterbeheerder verantwoordelijk is voor de financiële dekking voor de uitvoering van de maatregelpakketten die leiden naar de goede waterkwaliteit. Op basis van de handreiking van het Rijk over het formuleren van de maatregelen kunnen disproportionele, niet effectieve maatregelen buiten beschouwing worden gelaten. Deze handreiking is gevolgd door de waterschappen.</p>

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
	10	Daarnaast droeg het Rijk de verantwoordelijkheid voor maatregelen om de hoeveelheid nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen in het milieu terug te dringen. Deze verantwoordelijkheid is deels verschoven. Provincies hebben namelijk van het Rijk in het kader van de stikstofaanpak (in de "Handreiking voor de gebiedsprogramma's Nationaal Programma Landelijk Gebied") de opdracht gekregen om ook de restopgave voor de KRW (met name vermindering emissie van nutriënten), uit te werken in lokaal maatwerk Kunnen er concretere voorbeelden van maatwerk op de restopgave worden genoemd?	Om de restopgave aan te pakken kunnen naast generieke maatregelen ook maatwerk maatregelen worden genomen. Generieke maatregelen gelden voor iedereen en overal. Bij de gebiedsgerichte aanpak worden meer maatwerk maatregelen genomen. Hierdoor is differentiatie mogelijk, afhankelijk van lokale omstandigheden. Op polderniveau kunnen in samenwerking met waterschap en boeren maatregelen worden genomen die aansluiten bij de opgave in het gebied. Voorbeelden zijn het voorkomen van erfafspoeling, ecologisch baggeren, ecologisch beheer oevers en bufferstroken, verminderen gebruik mest en gewasbeschermingsmiddelen, gebruik alternatieve middelen, aanleg natuurvriendelijke oevers, mogelijkheden tot vrijwillige extensivering, aanleg van kleine landschapselementen en groenblauwe dooradering. De benodigde inzet is hierbij afhankelijk van de opgave in het gebied. Dit kan dus per gebied verschillen en is maatwerk. Via de integrale, gebiedsgerichte benadering kan dit maatwerk tot stand komen.
	11	Is er voldoende budget voor de restopgave van het rijk? Zo nee wat zijn daar de gevolgen van voor de uitvoering hiervan?	Met het wegvallen van het Transitiefonds Landelijk Gebied verdwijnt het financiële fundament onder het NPLG. In plaats van het Transitiefonds komt er structureel extra budget voor agrarisch natuurbeheer (€500 mln. per jaar) en incidenteel €5 miljard (gedurende 5 jaar €1 miljard per jaar) op de begroting van het ministerie van LNVN (voorheen ministerie LNV) onder meer voor innovatie en stoppersregelingen. Ook dat is budget wat bij gaat dragen aan het bereiken van doelstellingen van bijvoorbeeld natuur/stikstof, klimaat en waterkwaliteit. Of dit budget toereikend is, zal moeten blijken bij de verdere uitwerking van het hoofdlijnenakkoord.
	12	Er wordt een aantal keer geschetst in apart paragrafen "wat er nog meer mogelijk is". Is dat alles noodzakelijk als randvoorwaarde om de doelen te behalen of zijn dit open suggesties die de provincie overweegt om toe te voegen als de doelen niet gehaald worden?	We weten nog niet of alle genoemde maatregelen en instrumenten ingezet moeten worden om de doelen te halen. Alles wat genoemd is wordt onderzocht op haalbaarheid zodat we weten of een maatregel of instrument inzetbaar is. Hiermee ontstaat een perspectief om te handelen. Over een aantal van de mogelijkheden moet GS en soms u, PS nog beslissen. Dit gaan we de komende jaren verder verscherpen.
	13	Zijn er al middelen beschikbaar om nog meer mogelijk te maken?	Bij definitieve keuzes over aanvullende maatregelen moet ook gekeken worden of er aanvullende financiële middelen nodig zijn. De eerstvolgende mogelijkheid is de kadernota 2026. Indien nodig komt in deze kadernota

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
			aanvraag en een onderbouwing voor meer middelen.
	14	<p>De belangrijkste opgave om voor het oppervlaktewater aan de ecologische en chemische KRW-doelen te kunnen voldoen, blijkt het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De provincie kan lokaal een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen instellen, bijvoorbeeld in grondwaterbeschermingsgebieden. Hierbij speelt het dilemma dat in het geval van een (lokaal) verbod er een ongelijk speelveld gecreëerd wordt ten opzichte van agrariërs buiten de provincie.</p> <p>Welke kansen en welke risico's kent het (creëren van) een ongelijk speelveld voor onze provincie?</p>	<p>De inzet van een verbod als een juridisch instrument heeft voor- en nadelen. Een voordeel van een verbod is dat het duidelijkheid schept en goed handhaafbaar is, maar een nadeel is dat het erg ingrijpend kan zijn voor degenen tot wie het verbod gericht is. Dat maakt dat de noodzaak voor verbod in een specifiek gebied goed te onderbouwen moet zijn.</p> <p>Naast juridische consequenties zijn er ook meer beleidsmatige voor- en nadelen voor een verbod op gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden. We zijn net gestart met verschillende onderzoeken hiernaar in de provincie Utrecht. Om te komen tot een besluit, zullen we alle voor- en nadelen tegen elkaar afwegen. Dit betrekken we in de tweede herziening van de omgevingsvisie en –verordening. De risico's op het creëren van een ongelijk speelveld nemen we hierin mee.</p>
	15	Hoeveel gemeenten maken gebruik van de handreikingen voor het afkoppelen van regenwater en ruimtelijke ontwikkelingen in grondwaterbeschermingsgebieden en met welke effecten?	<p>De eerdere leidraad afkoppelen Utrechtse Heuvelrug (UH) wordt gebruikt door alle aangesloten UH gemeenten. Met het opstellen van de nieuwe leidraad zijn ook buiten de Utrechtse Heuvelrug gemeenten met grondwaterbeschermingsgebieden betrokken. Gemeenten zijn dus van de nieuwe leidraad op de hoogte en zijn voornemens om ermee te gaan werken. De komende 1,5 jaar wordt het gebruik van de leidraad gemonitord met als doel om, indien nodig, verbeteringen aan te brengen.</p> <p>De handreiking ruimtelijke ontwikkelingen is vooral als ondersteuning bedoeld voor gemeenten om op goede wijze rekening te houden met het belang van drinkwaterbescherming. Hoeveel deze handreiking wordt gebruikt weten we niet, maar het voorziet wel in een behoefte vanuit de gemeenten. We proberen op een actieve manier de gemeenten op de handreikingen te wijzen. Deze documenten worden op korte termijn ter informatie aan u aangeboden.</p>
	16	Kan een eerste inzicht worden gegeven welke effecten de plannen uit het Hoofdlijnenakkoord hebben op het Utrechtse Handlingsperspectief en het behalen van de doelen?	De KRW wordt als zodanig niet genoemd in het Hoofdlijnenakkoord. Het wegvallen van het Transitiefonds zal effect hebben op de omvang van de maatregelen in het landelijk gebied. Ook het landelijke mestbeleid zal van grote invloed zijn op de snelheid van het halen van de doelen. Het Hoofdlijnenakkoord geeft ook aan dat er wel middelen beschikbaar komen voor landbouw en agrarisch waterbeheer. Dat draagt

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
			bij aan de waterkwaliteit. Het Handelingsperspectief wordt de komende maanden geactualiseerd en aangevuld. Dan zal ook het nieuwe kabinetsbeleid duidelijker zijn. We nemen dat mee bij de actualisatie.
Volt	17	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Graag gaan we met GS en collega partijen in gesprek over het handelingsperspectief KRW. De deadline voor het halen van de KRW-doelen in 2027 komt akelig dichtbij en we lijken als provincie voornamelijk nog vast te zitten in een onderzoekende fase. Bij Volt bestaat daarom de zorg dat de provincie zich nog onvoldoende doordrongen lijkt van de urgentie om echte maatregelen te gaan treffen. Wij hopen dat Gedeputeerde en collega partijen onze zorgen kunnen wegnemen.	De urgentie delen wij met u. Het halen van de doelen van de KRW is opgedragen aan de lidstaat, wat een inzet van alle waterbeheerders, overheden en vele derde partijen vraagt. Het Handelingsperspectief is erop gericht om de verantwoordelijkheid te nemen om vanuit onze rol voldoende bij te dragen aan de vereisten van de KRW. Zodra de opgave op basis van de Tussenevaluatie eind 2024 scherper wordt, maken we expliciet welke ambitie wij hebben en wat we daadwerkelijk gaan doen, passend bij onze bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Ook is het zo dat het tijdig uitvoeren van alle KRW-maatregelen niet direct leidt tot het behalen van de doelen.
	18	Wat is de stand van zaken van de uitvoering van motie 25/9a (PFAS verbod), wanneer mogen we de uitkomst van het juridisch onderzoek verwachten?	We zijn bezig om de voor- en nadelen en uitvoerbaarheid van een verbod in kaart te brengen. Een besluit hierover volgt, zoals aangegeven in het debat hierover, op zijn vroegst bij de eerstkomende wijziging van de Omgevingsverordening. Op dit moment voorzien in 2026. Bij de startnotitie met betrekking tot de wijziging van de visie en verordening verwachten we meer duiding te kunnen geven over het onderzoek.
	19	Wanneer kunnen we uitkomsten verwachten van het onderzoek over een verbod op de lilieteelt?	Het betreft een algemene verkenning naar een mogelijke differentiatie van het beleid ten aanzien van teelten (pg 16 Handelingsperspectief). De verkenning loopt. De resultaten worden meegenomen in de herziening van de Omgevingsverordening. Daarnaast houden wij de recente landelijke ontwikkelingen en jurisprudentie op dit vlak goed in het oog. In de volgende versie van het handelingsperspectief komen we hierop terug.
	20	GS constateert dat er een dilemma bestaat m.b.t. provinciale verboden op gewasbescherming, uit angst voor een ongelijk speelveld. Wat betekent dat concreet, hoe gaat de provincie hiermee om? Is er overleg met andere provincies?	Zie antwoord op vraag 14. We hebben overleg met de andere provincies. We wisselen in dit stadium vooral kennis uit.
	21	Er wordt uitgegaan van een verwacht positief effect van allerlei stimuleringsmaatregelen, zoals het UMDL, de groenblauwe dooradering, risicokaart vernatting, stimulering biologische landbouw,	Bij elk stroomgebiedbeheerplan moet vooruit én achteruit gekeken worden. Het verwachte effect van stimuleringsmaatregelen is lastig vooraf in te schatten. De KRW voorziet hierin door te verplichten bij herziening van het stroomgebiedbeheerplan het werkelijke effect

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
		ecologisch beheer bufferstroken, beekherstel i.s.m. nutriënten vermindering, aandringen bij rijk op financieel en juridische randvoorwaarden; is dit voldoende om het halen van de KRW doelen te borgen?	van de maatregelen te verwerken in het nieuwe doel. Het halen van het doel wordt hiermee niet geborgd, maar wel dat er met te hoge verwachtingen van effecten van maatregelen rekening wordt gehouden. Ondanks dat het exacte effect lastig in te schatten is dragen de benoemde maatregelen wel bij aan een verbetering van de waterkwaliteit.
	22	Wat zou hardere maatregelen kunnen zijn, waar de provincie vanaf ziet, en waarom?	Hierbij valt te denken aan onvrijwilligheid en instrumentele dwang, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een verbod. Redenen om hiervan af te zien kunnen van juridische, financiële, maatschappelijke en/of politiek aard zijn. Een besluit over de inzet van hardere maatregelen valt meestal onder de bevoegdheid van uw Staten. Indien dit aan de orde is wordt dit aan u voorgelegd.
	23	Op basis van het hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB, kunnen we aannemen dat er vanuit het rijk geen financieel kader gaat komen om de KRW te ondersteunen, hoe gaat dan de financiering lopen?	Met het wegvallen van het Transitiefonds Landelijk Gebied verdwijnt het financiële fundament onder het NPLG. In plaats van het Transitiefonds komt er structureel extra budget voor agrarisch natuurbeheer (€500 mln. per jaar) en incidenteel €5 miljard (gedurende 5 jaar €1 miljard per jaar) op de begroting van het ministerie van LNVN onder meer voor innovatie en stoppersregelingen. Ook dat is budget wat bij gaat dragen aan het bereiken van doelstellingen van bijvoorbeeld natuur/stikstof, klimaat en waterkwaliteit. Zie ook het antwoord op vraag 22.
	24	Aquathermie kan een scherm van koud water creëren in watergangen, wat vismigratie blokkeert. Zodoende kan aquathermie alleen ingezet worden op water met voor vissen lage ecologische waarde. Hoe draag aquathermie dan bij aan het ecologisch verbeteren aan de waterkwaliteit?	Temperatuur is één van de parameters voor de KRW. Er zijn wateren waar de temperatuurnorm wordt overschreden. In dergelijke wateren zou een verlaging van de temperatuur een welkom positief effect hebben. Maar er kunnen ook negatieve effecten optreden, zoals u schetst. Ook kan een lagere temperatuur leiden tot seizoensverschuiving in de waterecologie. Daarom moet bij aquathermie toepassingen hier goed naar worden gekeken.
		Bij 5.2 staat: "Hiervoor verkennen we samen met de waterschappen of extra monitoringsinspanning door zogenaamde 'passive sampling' kunnen toepassen." Krijgen de waterschappen van de provincie dan ook de financiële middelen om deze extra monitoringinspanning uit te voeren?	Als uit de verkenning met de waterschappen blijkt dat er meerwaarde is voor het uitvoeren van een passive sampling meetronde dan zullen we in overleg met hen zorgen voor de financiering. We denken hierin graag mee met de waterschappen.
	25	Onder 6.1 staat: "Er is geen noodzaak voor aanvullende maatregelen voor het bereiken van evenwicht op grondwaterlichaamniveau zoals geformuleerd in de KRW, echter wel ten aanzien van	Het ontstaan van drinkwatertekorten hangt samen met de vergunningsruimte en infrastructuur die een drinkwaterbedrijf heeft en het tempo waarin dit kan worden uitgebreid om aan de toenemende vraag te voldoen. Nieuwe drinkwaterwinningen zullen zodanig moeten

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
		beschermde gebieden (zie paragraaf 6.5).” Hoe is dit te rijmen met de aankondiging van Vitens (die primair uit diep grondwater winnen) en de ILT dat er drinkwater tekorten gaan ontstaan tegen 2030 als er geen extra maatregelen worden genomen? Kan dit d.m.v. de aanleg van infiltratiebieden ten behoeve van de grondwaterkwantiteit?	worden ingepast dat winning mogelijk is tegen aanvaardbare effecten. Daar waar dat niet mogelijk is kan aanvullende infiltratie een oplossing bieden, maar dit moet aan heel veel voorwaarden voldoen om effectief te kunnen zijn.
	26	Bij 6.3 staat: “We gaan waterschappen en omgevingsdiensten aanspreken op herziening van lozingsvergunningen op gevaarlijke (zeer zorgwekkende) stoffen;” Welk handelingsperspectief krijgen de omgevingsdiensten en waterschappen, mocht een vergunning afgekeurd en ingetrokken moeten worden?	Op grond van artikel 11 lid 5 van de KRW bestaat er een plicht tot het herzien van verleende vergunningen wanneer blijkt dat de doelstellingen niet worden behaald. Het is aan de omgevingsdiensten die onder de gemeenten vallen en de waterschappen om zelf een handelingsperspectief te bedenken voor gevallen waar zij een vergunning afkeuren en intrekken.
	27	In 6.5 staat: “We stellen handreikingen op voor gemeenten voor het afkoppelen van regenwater en ruimtelijke ontwikkelingen in grondwaterbeschermingsgebieden. We werken aan een bewustwordingsprogramma voor burgers en bedrijven binnen grondwaterbeschermingsgebieden;” Is de toename van grondwaterkwantiteit wel proportioneel/doelmatig aan de maatregel (relatief kleine hoeveelheid t.o.v. van wat er via weteringen en boezems wordt afgevoerd (factor 100))?	Ja, dat is zeker doelmatig. Afkoppelen is in feite het ongedaan maken van menselijke invloed op het watersysteem. Deze maatregel is maatschappelijk weinig ingrijpend en er worden bovendien hoge kosten voor uitbreiding van de riolering mee bespaard. Ingrepen in het oppervlaktewatersysteem zijn zeer kostbaar en maatschappelijk zeer ingrijpend omdat daarmee bepaalde functies onmogelijk worden gemaakt of sterk beperkt.
	28	Bovendien, hoe wordt er voorkomen wanneer het hemelwater afgekoppeld wordt er geen nadelige effecten optreden voor grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit? (Uitspoeling van metalen uit pijpen, microplastics van rubberbanden en stoffen van straat, neerslag van auto-uitstoot, etc).	Om te voorkomen dat het afkoppelen nadelige effecten heeft op de waterkwaliteit zijn er in de handreiking stroomschema's opgesteld voor diverse soorten oppervlakken. Voor oppervlakken waarvan schadelijke stoffen kunnen afspoelen wordt afkoppelen dus niet toegestaan of er worden aanvullende technische maatregelen voorgeschreven.
SGP	29	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Ik wil graag in gesprek met de commissie over de gevolgen hiervan en de focus op de verschillende aandachtsgebieden.	
PvdA	30	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Dit stuk maakt nog niet inzichtelijk waar we precies staan en of we de KRW doelen in 2027 gaan halen. Graag gaan wij met de	Het KRW-Impulsprogramma is erop gericht om de belemmeringen die zijn geconstateerd weg te nemen. Vanuit het KRW-Impulsprogramma komt een landelijke Tussenevaluatie die met de meest actuele informatie nog beter in beeld

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
		gedeputeerde en andere partijen in gesprek over wat hiervoor nodig is.	brengt waar we nu staan en waar nog een opgave ligt. Ook is er een landelijk dashboard dat de uitvoering van maatregelen bewaakt. Ook dat is een sturingsmogelijkheid. In de webapplicatie ATLAS wordt de toestand voor de Kaderrichtlijn water (KRW) in de provincie Utrecht inzichtelijk gemaakt middels verschillende ruimtelijke weergaven. De maatregelen uit het stroomgebiedbeheerplan binnen de provincie Utrecht liggen grotendeels op schema. Onze eigen maatregelen, waar we waterbeheerder zijn, zijn uitgevoerd. De grondwatermaatregelen zijn in uitvoering volgens schema. De opgave ligt bij de restopgave voor mest en gewasbeschermingsmiddelen en de mogelijke inzet van onze juridische bevoegdheden.
	31	De notitie wordt gezien als een groeidocument richting een definitieve aanpak, hoort die aanpak er niet al te zijn?	Sinds 2010 met vaststelling van het eerste stroomgebiedbeheerplan (SGBP) is de KRW in uitvoering. In 2015 is het tweede SGBP vastgesteld en uitgevoerd. De KRW-maatregelen uit SGBP3 (2022) zijn al geprogrammeerd en worden uitgevoerd. Provincie Utrecht zet al veel instrumenten in die bijdragen aan de verbetering van de waterkwaliteit, zoals subsidies ANLB, NSP/GLB. Met het naderen van het jaar 2027 en de mogelijke gevolgen die dit op allerlei vlakken heeft (zie hiervoor het handelingsperspectief) wordt een definitieve aanpak voor de komende drie jaar actueel en relevant. Het Handelingsperspectief richt zich op de vraag wat we doen, doen we dat goed genoeg, en zijn er nog meer mogelijkheden die we kunnen inzetten? Dit komt voort uit de signalen dat er meer nodig blijkt te zijn om aan de vereisten te voldoen. Verschillende analyses geven aan dat met de voorgenomen maatregelen de hardnekkige problemen onvoldoende worden opgelost. Op deze manier neemt de provincie de verantwoordelijkheid door nog eens kritisch te kijken of het nog beter kan en formuleert begin 2025 definitief wat de inzet en ambitie is.
	32	Extra benodigde inzet moet uitgewerkt worden in de UPLG (p. 4), maar tegelijk mag de UPLG niet tot vertraging van het bereiken van de doelen zorgen. Hoe werkt dat?	De maatregelen uit het SGBP3 moeten voor 2027 zijn uitgevoerd. Sommige maatregelen zijn onderdeel van processen met meerdere opgaven in een gebied. De minister heeft aangegeven dat deze maatregelen vanwege de resultaatsverplichting moeten worden losgeknipt als het gebiedsproces belemmert dat de KRW-maatregel op tijd wordt uitgevoerd. Dit

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
			gaat dus om maatregelen die al zijn geprogrammeerd in het SGBP3. Voor de nieuwe maatregelen ten behoeve van de restopgave, die niet in het SGBP staan, geldt dit niet. Dit neemt niet weg dat de maatregelen die in het kader van het UPLG moeten worden genomen vaak noodzakelijk zijn om de doelen voor nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen te halen.
	33	Hoe ziet het voorkomen van en voorbereiden op rechtszaken eruit?	Volgens het Impulsprogramma Actielijn 7 houdt het voorbereiden op rechtszaken in dat elk overheidsorgaan zich bewust is of en hoe het kan worden aangesproken op basis van de KRW en wat daarvan de mogelijke gevolgen zijn. Het in beeld brengen van de juridische risico's is hiervan een onderdeel. Dit doen we met de andere provincies, I&W, VNG en de Unie van Waterschappen. Het bepalen en uitvoeren van het handelingsperspectief is ook een manier om te anticiperen op juridische procedures. Door alle mogelijkheden die de provincie heeft in te zetten, nemen we expliciet de verantwoordelijkheid voor de bijdrage aan de KRW. Tegelijkertijd leiden de acties uit het handelingsperspectief in sommige gevallen tot expliciete keuzes met bijbehorende brede afweging. Daarmee wordt ook bereikt dat er een goede onderbouwing is voor de toepassing van de bepalingen van de KRW. Dit sluit ook aan bij actielijn 6 verantwoording 2027 uit het KRW-impulsprogramma.
	34	Gewoon zorgen dat we de doelen halen?	De beste manier om rechtszaken te voorkomen is inderdaad om de doelen van de KRW te halen. Met dit Handelingsperspectief zetten we er daarom op in om dit zoveel mogelijk voor mekaar te krijgen. Er lopen op dit moment al verschillende rechtszaken in Nederland. We willen ons daarop voorbereiden en volgen deze rechtszaken dan ook..
	35	Is de concrete invulling van de vier actielijnen door het IPO er al?	De actielijnen zijn dit voorjaar door het IPO-bestuur vastgesteld. Ook is er een bestuursopdracht KRW geformuleerd. De invulling daarvan gebeurt door de Expertgroep KRW van het IPO in de loop van dit jaar.
	36	Welke nadere afspraken zijn gemaakt in het BO KRW?	In het kader van de KRW-Impulsprogramma worden op dit moment 7 actielijnen uitgewerkt. Deze zijn verschillend van aard en verkeren in verschillende fases. Er zijn nog geen producten definitief afgerond. De formele vaststelling gebeurt in het BO Water in de loop van dit jaar.

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
	37	Wat houdt het behoud van een goed evenwicht door zorgvuldig beleid in?	Dit betreft het behouden van de goede chemische en kwantitatieve toestand van de grondwaterlichamen. Deze toestand kan veranderen als gevolg van klimaatverandering of nieuwe functies dus het is van belang om eraan te werken om de goede toestand in stand te houden
	38	Wat is het goede evenwicht?	Dit gaat om het evenwicht tussen enerzijds gebruik (en het maatschappelijk of economisch belang) en anderzijds het behouden van de goede toestand. Het huidige gebruik brengt dat evenwicht niet in gevaar, maar we willen ook dat dit in de toekomst zo blijft.
	39	En welk zorgvuldige beleid?	Met zorgvuldig beleid bedoelen we dat we bij nieuwe initiatieven of nieuw beleid toetsen of deze de goede toestand behouden blijft. Een voorbeeld is de zorgvuldige toetsing van een aanvraag van een vergunning voor het onttrekken van grondwater. De geplande onttrekking moet passen in de bestaande toestand en mag niet leiden tot verslechtering van KRW doelen in bijvoorbeeld kwetsbare gebieden.
	40	Hoe wordt de inbreng van verontreinigende stoffen beperkt door regulering?	Zowel in de Omgevingswet als in onze verordening staan regels met als doel te voorkomen dat verontreinigende stoffen in het (grond)water terecht komen. De regels gaan over bronmaatregelen, het voorkomen van emissies en lozingen. Aanvullend zijn er Europese regels over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
	41	Hoe komt GS tot de conclusie dat op basis van de gegevens (19 van de 60 waterlichamen voldoen aan de normen voor niet-ubiquitaire stoffen) dat in 2027 ongeveer de helft maar niet zal voldoen?	Op basis van de KRW-toetsing 2021 uit ons BWP blijkt dat de niet-ubiquitaire stoffen in 19 van de 60 waterlichamen voldoen (link naar kaart in ATLAS). GS baseert zich op het expertoordeel van de waterschappen in de factsheets op het waterkwaliteitsportaal die laten zien dat de verwachting is dat 50% van de waterlichamen aan de norm voldoet voor de niet-ubiquitaire stoffen.
	42	Nu is dat toch 1/3e?	In de laatste toetsronde bleek inderdaad ongeveer 1/3e te voldoen. De inschatting van de waterschappen (vraag 41) en het voor Rijn-West uitgevoerde onderzoek 'Schoon water Rijn-West' is dat er een verbetering zal optreden, maar dat een aantal stoffen aanwezig zal blijven in het systeem na een verbod. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat een verbod op EU-niveau een overgangstermijn kent.

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
	43	Hoe groot is de invloed van andere beleidsterreinen op de oppervlaktechemie?	In het handelingsperspectief zijn de andere beleidsterreinen geschetst die een invloed hebben op de KRW-doelen. Daar waar kansen liggen, zijn deze beschreven. De exacte invloed is niet bekend, maar de KRW stelt dat we alle invloeden in beeld moeten brengen en daarop acteren als dat nodig is. Door de verschillende beleidsterreinen op te nemen kunnen we gemotiveerd tot keuzes komen.
	44	Kan GS een schatting geven van de taartverdeling?	De landelijke emissieregistratie geeft een overzicht van de sectoren die verantwoordelijk zijn voor de belasting naar oppervlaktewater. De belasting van oppervlaktewater wordt via deze link voor de KRW-stoffen in provincie Utrecht inzichtelijk gemaakt. Een schatting van de taartverdeling is lastig te geven omdat per stof andere sectoren verantwoordelijk zijn voor de belasting van oppervlaktewater. Voor de gewasbeschermingsmiddelen is landbouw de belangrijkste bron, voor PAK's verkeer en vervoer en voor kwik de niet specifiek herleidbare atmosferische depositie.
	45	GS wil actief in beeld brengen wat de vergunde situatie van de lozingen door bedrijven is. Begrijp ik het goed dat er vergund is, maar er geen beeld is van de vergunde situatie?	Dit speelt landelijk bij vergunningen die al lang geleden zijn verleend. De situatie in Utrecht is niet uniek. Sommige vergunningen moeten worden aangepast aan gewijzigde wetgeving, met name afvalverwerkingsbedrijven. Daarnaast kijken we gericht naar de zogenaamde indirecte lozingen die onder het bevoegd gezag van de Provincie Utrecht vallen. Dit zijn lozingen van bedrijven die via de rioolzuiveringsinstallaties op oppervlaktewater lozen. Productieprocessen wijzigen in de loop der tijd. Niet altijd is een bedrijf zich bewust dat voor sommige stoffen een aanpassing van de vergunning nodig is. We willen ook meer inzicht hebben in de bronnen van stoffen. Deze lozingsvergunningen worden ook door gemeenten afgegeven. We kijken welke rol wij hier kunnen nemen. Ook Rijkswaterstaat is een traject gestart om gestructureerd vergunningen te checken. Daarbij worden ook waterschappen betrokken als het gaat om indirecte lozingen op rijkswateren.

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
	46	Er wordt onderzocht of in de Omgevingsverordening een regel kan worden opgenomen. De wijziging van de Omgevingsvisie is in 2026 pas klaar, dus hoe effectief is een dergelijk maatregel?	De vereisten van de KRW ten aanzien van RO worden al getoetst. Zie antwoord vraag 1. Opname in de verordening is een extra borging in dit geval. Ten aanzien van extra regelgeving is het tijdpad van de wijziging van de omgevingsverordening passend. Participatie, vaststelling en inspraak duren bij elkaar ruim een jaar. Het werken aan schoon en gezond water is niet in 2027 klaar. We moeten hieraan blijven werken. Vandaar het nut van opname in de verordening.
PvdD	47	<u>Opwaardeerverzoek</u> : PvdD is positief over de ambities en beoogde inzet van PU om alles uit de kast te halen trekken wat in hun macht ligt om waterkwaliteit te verbeteren. Echter, het gebeurt nog niet. Veel hangt samen met landbouw en gebiedsprocessen - > gezien de urgentie wil de fractie met GS in gesprek over de noodzaak tot het toepassen van striktere regels en directieve maatregelen op zeer korte termijn ten aanzien van pesticiden, bemesting etc. Wat zijn daarvoor de mogelijke instrumenten?	Het juridisch instrumentarium is in hoofdstuk 7 van het handelingsperspectief beschreven. Om strikte regels toe te passen, is een afweging nodig over de effectiviteit en de proportionaliteit en evenredigheid. Dit hangt samen met de omvang van de opgave. Deze regels moeten in de Omgevingsverordening worden opgenomen. Om dit in te zetten is een goede maatschappelijke afweging nodig en de vaststellingsprocedure voor de verordening.
	48	We lezen veel ambitie om alles uit de kast te willen trekken om de waterkwaliteit te verbeteren, maar dat gebeurt nog niet. En nu is er nog 2,5 jaar over om aan de KRW te voldoen: wanneer wordt dan overgegaan tot de meest extreme maatregelen?	Als uit de tussenevaluatie KRW blijkt dat de opgave nog zo groot is dat het noodzakelijk is om over te gaan op dwingende maatregelen. In sommige gevallen is het effectiever als het Rijk dergelijke maatregelen neemt. In andere gevallen kan een gebiedsgerichte maatregel nodig zijn. Dan kan de provincie gebruik maken van de Omgevingsverordening. Zie hiervoor ook het antwoord op vraag 22.
	49	Er wordt ook gekeken of het gebruik van gif aangescherpt kan worden in grondwaterbeschermingsgebieden (p.18). Waarom wordt dat niet per direct strikter gehanteerd?	We zijn bezig om de voor- en nadelen en uitvoerbaarheid van een verbod in kaart te brengen. Een besluit hierover volgt, op zijn vroegst, bij de eerstkomende wijziging van de omgevingsverordening. Op dit moment voorzien in 2026. Zie ook antwoord op vraag 47 waarom dit niet direct wordt gehanteerd.
	50	En wordt er niet voor gekozen om dit met aangrenzende provincies op te pakken?.	We hebben over dit onderwerp contact met de andere provincies. De afstemming vindt plaats binnen de waterlijn en de landbouwlijn.
	51	Zo niet, waarom niet?	Het aanscherpen van de omgevingsverordening is een keuze van elke individuele provincie. Maar daarvoor is wel afstemming met andere provincies nodig om ook effect van een ongelijk speelveld en rechtsongelijkheid te verminderen.
	52	Zie ook de klacht van Natuur & Milieu tegen Nederland over het	We hebben hier kennis van genomen en onderschrijven het belang van schoon

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
		gebruik van giftige bestrijdingsmiddelen	(drink)water. Onlangs zijn door enkele fracties uit PS Art. 47 vragen gesteld naar aanleiding hiervan. Binnenkort krijgt u de beantwoording van deze vragen toegestuurd.
BBB	53	Bij beoordeling van een waterlichaam wordt het "one out - all out" principe gehanteerd. Hanteren de omliggende landen binnen de EU ook deze methode?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 3. Het is onderdeel van de KRW-methodiek en dus van toepassing op alle landen die moeten voldoen aan de richtlijn. Als een andere lidstaat dit niet toepast maken ze inbreuk op de richtlijn.
	54	Meerdere landen hebben het verzoek gedaan aan de EU om deze methode van beoordelen te wijzigen. Wat is de status van dit verzoek?	Het 'Non-paper deterioration' en 'Non-paper reporting progress' zijn ingediend door Nederland en enkele andere lidstaten in het kader van de door de Europese Commissie voorgestelde herziening van de Kaderrichtlijn Water (non paper februari 2024). Het principe maakt dat de vooruitgang van de kwaliteit niet goed zichtbaar wordt, omdat het laagst scorende element wordt gerapporteerd. Pas als we kijken naar afzonderlijke scores zien we wel de vooruitgang. Er wordt in overleg met de EU bepleit om ook andere visualisering te kunnen gebruiken, waarbij de vooruitgang zichtbaar wordt. De gesprekken van het ministerie en de EU-cie lopen nog. Er is sinds het indienen van de non-papers nog geen publieke reactie van de Europese Commissie op de voorstellen. De besluitvorming hieromtrent ligt stil in verband met de Europese Parlementsverkiezingen en de daarmee samenhangende wisseling van de Europese Commissie. Zie ook antwoord op vraag 3
	55	Herman de Boer van Wageningen Livestock Research stelt dat bij een verlaging van de bemestingsnorm van dierlijke mest het gebruik van kunstmest toeneemt. Wil de landbouw voldoende opbrengst van het land halen, om ook zeker het inkomen op gewenst niveau te houden, is dit noodzakelijk. Nu spoelt kunstmest veel makkelijk uit dan dierlijke mest. Hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen het stijgende gebruik van kunstmest?	Het lijkt de verwachting inderdaad dat het gebruik van kunstmest toeneemt bij verlaging van de norm voor dierlijke mest. Over de uitspoeling van nutriënten uit dierlijke en kunstmest is het beeld helaas niet eenduidig. Nutriënten uit kunstmest komt in de regel veel sneller vrij. En kan hiermee in principe goed worden afgestemd om de behoefte van het gewas op een specifiek moment. Maar bij suboptimale toepassing (bijvoorbeeld door het weer) kan de uitspoeling hoger zijn dan uit dierlijke mest. Volgens de principes van de KRW (art 4 lid 4 sub b) mag de menselijke belasting op de waterlichamen het doel hiervan niet in de weg staan. De uitspoeling mag er dus niet toe leiden dat de normen worden overschreden. Als kunstmest wordt toegepast zal dit dus zorgvuldiger moeten plaatsvinden dan bij dierlijke mest in het geval de uitspoeling leidt tot normoverschrijding.

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
	56	Zolang de Amerikaanse rivierkreeften in de waterlopen aanwezig zijn is het in onze optiek onmogelijk om de normen van de KRW te halen. Hoe kijkt de gedeputeerde hier naar?	De omvang van het aantal rivierkreeften bedreigt inderdaad de waterplanten en daarmee het hele systeem. Het onderwerp wordt al jaren door het Stroomgebied Rijn-West aangekaart in het landelijk overleg rivierkreeften. Onlangs is het probleem onder de aandacht gebracht van de minister IenW in het BO KRW. Zie hierover ook de beantwoording schriftelijke vragen naar aanleiding van de Brief RBO Rijn-West (Cie RGWW 5 juni 2024).
	57	Groenblauwe dooradering en het aanleggen van natuurvriendelijk oevers is een maatregel die voorgesteld wordt. Hoe groot is de verwachte verbetering van de waterkwaliteit al dan niet i.c.m. de rivierkreeft?	Groenblauwe dooradering en natuurvriendelijke oevers dragen bij aan de KRW. Deze richtlijn richt zich op het goede ecologische potentieel. Waterplanten en waterleven moeten passen bij dit potentieel. Door de inrichting van de watergang en de oever aan te passen krijgt de biologie kans om zich te ontwikkelen. Wat de bijdrage is van individuele maatregelen, is moeilijk exact te kwantificeren. Voor natuurvriendelijke oevers bestaan inmiddels kentallen voor de berekening van het effect. Het gaat om het realiseren van een robuust en stabiel systeem en het verbeteren van de biodiversiteit. De rivierkreeften vernietigen de waterplanten en oevers waardoor waterplanten verdwijnen en het evenwicht verstoord raakt.
	58	De landbouw is al geconfronteerd met maatregelen als bufferstroken, NV gebieden. Welke maatregelen zijn aan andere sectoren opgelegd?	Waterschappen hebben de taak om de RWZI's aan te passen. Gemeenten zijn gevraagd geen bestrijdingsmiddelen op sportvelden en golfbanen toe te passen. In andere sectoren wordt via vergunningverlening eisen gesteld aan emissies.
	59	De vierde actielijn betreft het KRW-proof maken van de vergunningen. Hoe ziet de gedeputeerde dat voor zich en wat worden hier voorwaarden van?	Het doel van dit traject is het actualiseren van vergunningen met het oog op de vereisten van de KRW. Dit is al in gang gezet met de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater. Ook het IPO ziet het belang hiervan. Er is al gestart met het traject in Utrecht. De verwachting is dat voor 2027 alle 60 bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag vallen zijn gecheckt, zie ook vraag 45.
	60	Welk aandeel heeft het stedelijk gebied, vanuit RWZI, in de verontreiniging van de KRW waterlopen?	Dit is per stof verschillend en opvraagbaar via de emissieregistratie (zie ook vraag 44). Stoffen die met name via huishoudens en industrie op het riool terechtkomen en slecht worden gezuiverd door de RWZI kunnen plaatselijk het grootste aandeel vormen.
	61	In de factoren die van invloed zijn op het diepere grondwater, missen wij	Ja, wij hebben in de periode 1999-2004 uitgebreid grondwateronderzoek gedaan naar

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
		de effecten van de vuilstortplaatsen, met name vanuit het verleden. Is bij de provincie in beeld wat deze effecten zijn?	de effecten van de vuilstortplaatsen op het grondwater. Daarnaast wordt er door de provincie onderzoek uitgevoerd naar mogelijke bronnen die drinkwaterwinlocaties nadelig kunnen beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een aantal saneringen.
	62	Er wordt aangegeven dat het provinciale beleid, in relatie tot het landbouwbeleid, het stimuleren van biologische landbouw is. Wij zijn van mening dat de vierde pijler van het UPLG duurzame en rendabele landbouw is. Dit is naar onze mening niet hetzelfde. Hoe kijkt de gedeputeerde hier naar?	In het handelingsperspectief noemen wij ten aanzien van Biologische landbouw en Landbouwbeleid onder meer: (het feitelijke gegeven) <i>'Doordat deze vorm van landbouw per definitie geen gebruik maakt van gewasbeschermingsmiddelen en andere bemestingsnormen heeft wordt hiervan een positief effect verwacht voor het behalen van de waterkwaliteitsdoelen'</i> en (voor het beleid) <i>'Tot slot richt het provinciaal Landbouwbeleid zich onder meer op het stimuleren van biologische landbouw.'</i> Het Landbouwbeleid is echter veel breder dan dat. Zoals naast de huidige Landbouwvisie ook in het UPLG verwoord staat. Wij zijn het daarom met u eens dat dit niet hetzelfde is. Biologische Landbouw vinden wij wel een waardevol onderdeel van een duurzame en rendabele landbouw.
	63	Er wordt geschreven dat als de nationale overheid de implementatie van de KRW niet goed doet, dat de provincie dan rechtstreeks de werkende bepaling van de KRW overneemt. Wie besluit dan of de nationale doelen nog passen bij de rechtstreekse bepalingen van de KRW?	Het Rijk is verantwoordelijk voor een goede implementatie van de KRW. In het geval dat er mogelijk een schending is van het Unierecht, dan is het aan een rechter om dit te beoordelen.
VVD	64	<u>Opwaardeerverzoek:</u> Allereerst hartelijk dank voor de uitgebreide notitie. Ondanks de vele technische informatie en begrippen, geeft het een goed beeld van de rollen en stand van zaken van de opgaven en de aanpak richting het halen van de KRW doelen in 2027. Graag willen wij van de gedeputeerde horen of zij denkt dat de inhoud van deze notitie wijzigt als wordt gekeken naar de ontwikkelingen in het Hoofdlijnenakkoord dat door de coalitievormende partijen landelijk is gepubliceerd. Ook willen wij als VVD onze steun uitspreken voor het steunen van de lobby voor een totaalverbod op PFAS.	De opgave voor de KRW is niet gewijzigd en de inhoud van de notitie wijzigt daardoor niet. Wel is het zo dat met het wegvallen van het transitiefonds (zie antwoord op vraag 11) een andere financiële situatie ontstaat. Hier moeten we op in gaan spelen als alle gevolgen duidelijk zijn.

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
	65	In de notitie wordt gesproken dat de landelijke tussenevaluatie eind 2024 wordt gepubliceerd. Eerder was aangegeven dat deze in 2024 zou uitkomen, was het ook altijd duidelijk dat dit pas einde 2024 zou zijn?	Het klopt dat de Tussenevaluatie van het Rijk eind 2024 beschikbaar komt. Het concrete moment is ongeveer sinds de zomer 2023 door het Rijk bekend gemaakt. Het is een omvangrijk project dat van tevoren niet exact is in te plannen.
	66	En maakt dat het daarna nog kunnen bijschakelen richting 2027 niet nog moeilijker?	Er kan nu gewerkt worden met de meeste recente informatie. Bovendien is het een omvangrijke analyse waarvoor ook veel extra studies moeten worden verricht. Daarmee zijn de gegevens zo actueel mogelijk en is de prognose beter te bepalen op basis van informatie uit de nadere onderzoeken.
	67	Er wordt op p. 11 gesproken over het mogelijk inperken van waterrecreatie (scheepvaart). Indien dit aan de orde is, wordt dit dan ook aan PS voorgelegd?	Het gaat hier om een analyse of een vaarsnelheid beperking en het handhaven hiervan nuttig en doelmatig uitvoerbaar is. Vaststelling gebeurt door de vaarwegbeheerder, conform de verdeling van de vaarwegen in artikel 4.53 van de omgevingsverordening. Voor vaarwegen die in het beheer van de Provincie zijn, is de vaststelling een bevoegdheid van PS.